

ЗАТВЕРДЖЕНО
постанова правління Фонду
соціального страхування
України
від 24 січня 2017р. № 8

ПОРЯДОК
надання матеріального забезпечення за рахунок коштів Фонду соціального
страхування України деяким категоріям застрахованих осіб

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Порядок визначає механізм надання матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (далі – матеріальне забезпечення), за рахунок коштів Фонду соціального страхування України (далі – Фонд) деяким категоріям застрахованих осіб за такими видами:

допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною);

допомога по вагітності та пологах;

допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві).

2. Матеріальне забезпечення за цим Порядком надається застрахованим особам, які не реалізували свого права на отримання матеріального забезпечення відповідно до законів України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням” та „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування” за такими категоріями:

2.1 особам, які перебувають (перебували) у трудових відносинах з підприємствами, установами, організаціями чи фізичними особами, або були добровільно застраховані, та переселилися з тимчасово окупованої території, районів проведення антитерористичної операції або зони надзвичайної ситуації;

2.2 особам, фактичне місце проживання яких знаходиться в населених пунктах, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, та які перебувають (перебували) у трудових відносинах із:

підприємствами, установами, організаціями чи фізичними особами, що зареєстровані на тимчасово окупованій території України, в районі проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, або в зоні надзвичайної ситуації;

бюджетними установами, підприємствами та організаціями, що належать до сфери їх управління, які переміщені з населених пунктів, на території яких органи державної влади не здійснюють свої повноваження, в населені пункти, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження у повному обсязі, та відомості щодо зміни їх місцезнаходження внесені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, але які не забезпечили провадження своєї діяльності;

2.3 особам, стосовно яких страхувальником не виконано обов'язків щодо нарахування та виплати матеріального забезпечення за страховими випадками, які настали у період роботи застрахованих осіб, у зв'язку з відсутністю можливості встановлення місцезнаходження цього страхувальника відповідно до абзацу третього частини першої статті 30 Закону України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування” (крім страхувальників, що зареєстровані на тимчасово окупованій території України, в районі проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, або в зоні надзвичайної ситуації).

3. Для цілей цього Порядку:

3.1 факт переміщення застрахованої особи підтверджується довідкою про взяття її на облік як особи, яка переміщується з тимчасово окупованої території України або району проведення антитерористичної операції, виданою в порядку, передбаченому постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року № 509 „Про облік осіб, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції” (далі – довідка про взяття на облік) та Закону України „Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”;

3.2 факт перебування застрахованої особи в трудових відносинах на момент настання страхового випадку із страхувальником, який зареєстрований на тимчасово окупованій території, в районі проведення антитерористичної операції або в зоні надзвичайної ситуації підтверджується даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування;

3.3 факт перебування застрахованої особи в трудових відносинах на момент настання страхового випадку із страхувальником, який є бюджетною установою, підприємством та організацією, що належать до сфери їх управління, який переміщений з населених пунктів, на території яких органи державної влади не здійснюють свої повноваження, в населені пункти, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження у повному обсязі, та відомості щодо зміни його місцезнаходження внесені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, але який не забезпечив провадження своєї діяльності, підтверджується довідкою бюджетної установи, якій підпорядкована бюджетна установа, підприємство та організація, що не проводить діяльності;

3.4 факт відсутності можливості встановлення місцезнаходження страхувальника підтверджується:

- даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування щодо відсутності інформації про сплату страхувальником єдиного внеску або страхових внесків протягом шести місяців після настання страхового випадку у застрахованої особи;

- актом перевірки центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

4. Для отримання матеріального забезпечення застраховані особи звертаються особисто або через законного представника до відповідного відділення виконавчої дирекції Фонду за фактичним місцем проживання (перебування) або місцем реєстрації (далі – робочий орган Фонду) із заявою, яка повинна містити реквізити банківської установи та номер поточного рахунку застрахованої особи для зарахування матеріального забезпечення, та пред'являють паспорт громадянина України або інший документ, що посвідчує особу, а також надають документи, передбачені пунктами 5-9 цього Порядку, а у разі подання заяви законним представником застрахованої особи додатково пред'являються документ, що посвідчує особу законного представника та документ, що підтверджує повноваження особи як законного представника.

5. Підставою для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах є виданий у встановленому законодавством порядку листок непрацездатності.

6. Допомога на поховання застрахованої особи призначається члену її сім'ї або особі, яка здійснила поховання (далі – одержувач допомоги), на підставі свідоцтва про смерть, виданого органом державної реєстрації актів цивільного стану, та витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про смерть для отримання допомоги на поховання (у разі реєстрації смерті виконавчим органом сільської, селищної, міської ради – довідки).

7. Допомога на поховання члена сім'ї, який перебував на утриманні застрахованої особи, призначається застрахованій особі на підставі документів, визначених у пунктах 6 та 9 цього Порядку.

8. Для отримання матеріального забезпечення по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах застрахована особа подає до робочого органу Фонду такі документи:

листок непрацездатності;

копію першої - четвертої, одинадцятої - шістнадцятої сторінок паспорта або іншого документа, що посвідчує особу;

копію реєстраційного номера облікової картки платника податків (не надається фізичними особами, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному органу державної фіскальної служби і мають відмітку у паспорті);

довідку, видану застрахованій особі банківською установою, про відкриття поточного рахунку для зарахування матеріального забезпечення (за наявності);

копію трудової книжки (за наявності);

у разі необхідності для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі сто відсотків середньої заробітної плати (доходу) застраховані особи, зазначені в абзаці п'ятому частини першої статті 37 Закону України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності” або в пункті 5 частини першої статті 24 Закону України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, додають копії відповідних посвідчень або інші документи, які підтверджують право на пільгу;

копію свідоцтва про народження дитини (для встановлення віку дитини при оплаті листка непрацездатності по догляду за хворою дитиною);

копію довідки про взяття на облік (для переміщених осіб);

копію договору про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі – договір про добровільну участь) та наявну інформацію про сплачені суми єдиного внеску, зокрема копії квитанцій про сплату єдиного внеску (для добровільно застрахованих осіб);

довідку страхувальника про підтвердження перебування в трудових відносинах застрахованої особи на момент настання страхового випадку (для осіб, зазначених у пункті 2.2 цього Порядку);

довідку бюджетної установи, якій підпорядкована установа, підприємство, організація, що не проводить діяльність, щодо незабезпечення діяльності страхувальника (у випадку надання матеріального забезпечення робочим органом Фонду замість страхувальника, який перемістився та зареєструвався в населених пунктах, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження у повному обсязі, але не забезпечив провадження своєї діяльності).

9. Для отримання допомоги на поховання одержувач допомоги (або застрахована особа у разі смерті члена її сім'ї) подає до робочого органу Фонду такі документи:

документи, визначені у пункті 6 цього Порядку;

копію першої - четвертої, одинадцятої - шістнадцятої сторінок паспорта або іншого документа, що посвідчує особу;

копію реєстраційного номера облікової картки платника податків (не надається фізичними особами, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному органу державної фіскальної служби і мають відмітку у паспорті);

довідку, видану одержувачу допомоги (або застрахованій особі) банківською установою, про відкриття поточного рахунку для зарахування матеріального забезпечення (за наявності);

довідки з місця проживання про проживання померлого члена сім'ї разом із застрахованою особою та про перебування померлого члена сім'ї на утриманні застрахованої особи;

копію довідки про взяття на облік (для переміщених осіб);

копію договору про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі – договір про добровільну участь) та наявну інформацію про сплачені суми єдиного внеску, зокрема копії квитанцій про сплату єдиного внеску (для добровільно застрахованих осіб);

довідку страхувальника про підтвердження перебування в трудових відносинах застрахованої особи на момент настання страхового випадку (для осіб, зазначених у пункті 2.2 цього Порядку);

довідку бюджетної установи, якій підпорядкована установа, підприємство, організація, що не проводить діяльність, щодо незабезпечення діяльності страхувальника (у випадку надання матеріального забезпечення робочим органом Фонду замість страхувальника, який перемістився та зареєструвався в населених пунктах, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження у повному обсязі, але не забезпечив провадження своєї діяльності).

10. Копії документів, визначені у пунктах 8 - 9 цього Порядку, завіряються працівником робочого органу Фонду згідно з пред'явленими оригіналами.

11. Робочий орган Фонду має право звертатися до страхувальника для отримання необхідної інформації для призначення матеріального забезпечення за цим Порядком.

12. За зверненням застрахованих осіб робочі органи Фонду зобов'язані надавати всебічну допомогу у зібранні необхідної інформації та документів для подальшого отримання матеріального забезпечення.

13. Норма частини п'ятої статті 32 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» не поширюється на строки звернення за призначенням матеріального забезпечення відповідно до норм цього Порядку на осіб зазначених у пункті 2 цього Порядку.

14. У разі відсутності у застрахованої особи трудової книжки або належним чином завіреної її копії або документів, що підтверджують періоди трудової діяльності та страхового стажу, договору про добровільну участь та квитанцій про сплату єдиного внеску (для добровільно застрахованих осіб) матеріальне забезпечення зазначеним особам надається на підставі відомостей з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

15. У разі відсутності у Державному реєстрі загальнообов'язкового державного соціального страхування усіх необхідних відомостей для обчислення середньої заробітної плати (доходу), а також відсутності у застрахованої особи можливості підтвердити свій страховий стаж, робочий орган Фонду здійснює розрахунок допомоги по тимчасовій непрацездатності виходячи з розміру мінімальної заробітної плати, встановленого законом на день настання страхового випадку, залежно від наявної інформації про страховий стаж, з наступним перерахуванням суми допомоги після надходження документів, що підтверджуються право застрахованої особи на її надання в іншому розмірі.

16. Матеріальне забезпечення (допомога по тимчасовій непрацездатності та допомога по вагітності та пологах) несплачене у зв'язку зі смертю застрахованої за цим Порядком виплачується членам сім'ї, які проживали разом з нею, або спадкоємцям на підставі свідоцтва про смерть, виданого органом державної реєстрації актів цивільного стану, а також документів визначених в пунктах 5 та 8 цього Порядку та документів, що підтверджують родинні зв'язки або спадкоємництво.

17. Матеріальне забезпечення (допомога по тимчасовій непрацездатності та допомога по вагітності та пологах) за цим Порядком розраховується із середньої заробітної плати (доходу), обчисленої на підставі відомостей Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, шляхом множення суми денної виплати, розмір якої встановлюється у відсотках середньоденної заробітної плати (доходу) залежно від страхового стажу, якщо його наявність передбачена законодавством, на кількість календарних днів, що підлягають оплаті.

Для застрахованих осіб, зазначених у п. 2.3. цього Порядку (крім випадків, передбачених абзацом третім цього пункту), матеріальне забезпечення (допомога по тимчасовій непрацездатності та допомога по вагітності та пологах) за страховими випадками, що настали до 31.12.2010, розраховується із середньої заробітної плати, обчисленої із розміру мінімальної заробітної плати, встановленого законом у місяці настання страхового випадку, шляхом множення суми денної виплати, розмір якої встановлюється у відсотках середньоденної заробітної плати залежно від страхового стажу, якщо його наявність передбачена законодавством, на кількість календарних днів, що підлягають оплаті.

У разі якщо робочими органами Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності проведено перевірку страхувальника відповідно до законодавства, що діяло раніше, та визначено розмір матеріального забезпечення застрахованої особи, застосовується визначений органами цього Фонду розмір матеріального забезпечення.

Середньоденна заробітна плата (дохід) обчислюється відповідно до норм Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 № 1266 (в редакції постанов Кабінету Міністрів України від 26.06.2015 № 439).

Сума допомоги по вагітності та пологах за цим Порядком у розрахунку на місяць не може бути меншою, ніж розмір мінімальної заробітної плати, встановленої у місяці настання страхового випадку.

18. Кошти матеріального забезпечення перераховуються на поточний рахунок застрахованої особи (або одержувача допомоги), відкритий в банківській установі, визначеній Кабінетом Міністрів України для виплати матеріального забезпечення за рахунок коштів державного бюджету та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування внутрішньо переміщеним особам.

19. У разі подання застрахованою особою (або одержувачем допомоги) недостовірних документів (відомостей в цих документах) для отримання матеріального забезпечення за цим Порядком робочий орган Фонду протягом десяти робочих днів після їх отримання виносить рішення про відмову в призначенні матеріального забезпечення та повідомляє застраховану особу (або одержувача допомоги) про відмову в призначенні матеріального забезпечення із зазначенням причин відмови не пізніше п'яти днів після винесення відповідного рішення та одночасно надсилає відповідну інформацію до правоохоронних органів.

20. На підставі наданих застрахованою особою (або одержувачем допомоги) документів робочі органи Фонду не пізніше двадцяти днів з дня їх отримання призначають матеріальне забезпечення та виплачують його не пізніше десяти робочих днів з дня призначення такого матеріального забезпечення.

21. При зверненні застрахованої особи, яка переміщується з тимчасово окупованої території України або районів проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях робочий орган Фонду приймає рішення щодо призначення матеріального забезпечення у строк визначений пунктом 21 цього Порядку лише після підтвердження статусу такої особи, як особи яка переміщується з тимчасово окупованої території України або районів проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях в порядку визначеному постановою Кабінету Міністрів України „Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам” від 08.06.2016 № 365.

22. На підставі заяви та наданих застрахованою особою, передбачених п.2.3 цього Порядку (або одержувачем допомоги), документів робочий орган Фонду протягом п'яти робочих днів здійснює запит до реєстру страхувальників Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування щодо відсутності інформації про сплату страхувальником за шестимісячний період єдиного внеску або страхових внесків до дня подачі заяви застрахованої особи (отримувача допомоги), а також звертається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування для здійснення перевірки місцезнаходження страхувальника, яким не було виконано обов'язків щодо нарахування та виплати матеріального забезпечення.

Після підтвердження відсутності інформації про сплату страхувальником за шестимісячний період єдиного внеску або страхових внесків до дня подачі заяви застрахованої особи (отримувача допомоги) та отримання акту перевірки центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, яким підтверджено відсутність можливості встановлення місцезнаходження страхувальника, не пізніше десяти днів з дня їх отримання, призначають матеріальне забезпечення та виплачують його не пізніше десяти робочих днів з дня призначення такого матеріального забезпечення.

23. У разі надання документів застрахованою особою та/або отримання в установленому законодавством порядку робочим органом Фонду відомостей з інших джерел щодо страхового стажу та іншої інформації, що впливає на розмір вже виплаченого матеріального забезпечення, робочий орган Фонду за заявою застрахованої особи здійснює перерахунок матеріального забезпечення.

24. Надміру виплачені суми матеріального забезпечення за цим Порядком внаслідок подання документів з недостовірними відомостями застрахованою особою (або одержувачем допомоги) повертаються Фонду на вимогу робочого органу Фонду у добровільному порядку або стягуються в судовому порядку відповідно до законодавства.

25. Оригінали та завірені копії документів, визначені у пунктах 4–9 цього Порядку, інші документи, на підставі яких здійснювались нарахування та виплата матеріального забезпечення, зберігаються в персональній справі застрахованої особи (або одержувача допомоги) у робочому органі Фонду, який здійснив виплату матеріального забезпечення, протягом п'яти років.

26. Робочі органи Фонду здійснюють облік застрахованих осіб та одержувачів допомоги та витрат Фонду, пов'язаних з наданням таким особам матеріального забезпечення.

27. Оплата послуг банківської установи щодо перерахування матеріального забезпечення на рахунок застрахованої особи (або одержувача допомоги) здійснюється за рахунок коштів Фонду за статтею бюджету «Витрати по виконанню обов'язків страховика».

28. Звітність по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування складається відповідальним працівником робочого органу Фонду в порядку та за формою, встановленою правлінням Фонду.